

Ústav východoevropských studií FF UK

Posudek vedoucího magisterské práce

Jméno a příjmení autora práce	Bc. Cyril Šolle
Studijní obor	Východoevropská studia
Název práce	Komparace pojetí postsovětského období v ruských a ukrajinských učebnicích dějepisu vydaných po roce 2000
Vedoucí práce	PhDr. Marek Příhoda, Ph.D.

Povinné hodnocení

	1	2	3	4	5
Struktura práce	<del> </del>				
Formální podoba práce	<del> </del>				
Stylová a jazyková úroveň		<del> </del>			
Výběr literatury		<del> </del>			
Teoretické zpracování tématu	<del> </del>				
Vlastní přínos práce, osobní zaujetí tématem	<del> </del>				
Kreativita, původnost zpracování	<del> </del>				
Splnění zadání práce	<del> </del>				
Přínos práce pro daný obor	<del> </del>				

Dodatečné poznámky a připomínky

Diplomová práce Cyrila Šolleho se věnuje pojetí postsovětského období v ukrajinských a ruských učebnicích dějepisu vydaných po roce 2000 na pozadí vzdělávací politiky v oblasti výuky historie obou států, a to v rámci kurzů „dějiny Ukrajiny“ a „dějiny Ruska“. Diplomant zařadil do textu také stručný nástin situace v předchozím období devadesátých let 20. století. Praktická (analytická) část práce se zaměřuje na komparaci učebnicových výkladů pomocí analýzy založené na teorii Paula Ricoeura o vztahu vyprávění a času. Autor se však zdaleka neomezuje jen na všestranný rozbor školních textů, ale vznik a používání učebnic zdařile zasazuje do širšího společenského kontextu, v případě Ruska zejména do souvislosti s postupnou změnou přístupu Vladimira Putina k historickému vzdělávání a paměťové politice obecně, v případě Ukrajiny pak debaty mezi stoupenci patriotického a liberálního přístupu ke školní výuce dějepisu.

Předložená diplomová práce se vyznačuje vysokou úrovní formálního zpracování i bezpečným metodologickým (teoretickým) základem, který je aplikován v analytických pasážích. Za cennou pokládám reflexi toho, jak se ve zkoumaném období lišila deklarovaná státní politika v oblasti historického vzdělávání a samotná koncepce i přístup učebnicových textů, jež se státní poptávce po poměrně dlouhou dobu vzpíraly. Diplomant se kriticky vyrovnává se stereotypy a zjednodušeným černo-bílým vnímáním obou prostředí (ruského a ukrajinského) – v Rusku devadesátých let byly reformní tendence ve výuce historie silnější a panovala zde velká svoboda (je otázka k diskusi, zda to byl záměr, nebo jen projev slabosti tehdejšího státu), obrat k horšímu přišel postupně, přístup Putinova režimu tedy musíme zkoumat v jeho dynamice. Stejně tak kriticky reaguje na kategorické výtky vznášené vůči ukrajinské koncepci dějepisného vzdělávání ze strany západních autorů.

Pečlivý čtenář objeví drobné gramatické a formální nesrovnalosti – chyby při přepisu z ukrajinštiny, v interpunkci, psaní i/y, opakování slov; pojem „Spolčení nezávislých států“.

K recenzovanému textu nemám žádné zásadní připomínky, případné otázky k diskusi byly vyřešeny během pravidelných konzultací v procesu psaní. Cyril Šolle zdárně navázal na téma své bakalářské práce a předložil text, který výrazně přesahuje obecný průměr závěrečných prací obhajovaných na Ústavu východoevropských studií FF UK. Konstatuji, že text „Komparace pojetí postsovětského období v ruských a ukrajinských učebnicích dějepisu vydaných po roce 2000“ splňuje všechny obsahové a formální požadavky kladené na diplomovou závěrečnou práci.

Posuzovanou magisterskou prací bez váhání doporučuji k obhajobě a navrhuji její hodnocení nejvyšším možným stupněm výborně (1). Považuji za žádoucí její závěry publikovat ve formě odborné studie či série článků.

Otázky k obhajobě

Na s. 9 autor uvádí: „V případě, že je dějepisná výuka v rukou státu, jako tomu je v Ukrajině a v Rusku, tvoří důležitý, ne-li vůbec nejdůležitější socializační nástroj, kterým stát disponuje vůči mladým občanům.“; žádoucí by bylo vysvětlit, co přesně se rozumí „rukama státu“; asi bychom těžko hledali příklady toho, kdy stát zcela rezignuje na jakoukoli kontrolu školní výuky, míra jeho vlivu se navíc ve sledovaném období v obou zemích podstatně měnila; s tím souvisí otázka, jak reálně silná je role státu v dnešní Ukrajině (ve srovnání s Ruskem)? Diplomant v případě nejnovější ruské (Medinského) učebnice historie akcentuje nechtěný rozpor mezi zdůrazňovanou stabilitou uvnitř Ruska a napětím v mezinárodních vztazích; dávám na zvážení, zda to není spíše tak, že jedno organicky souvisí s druhým (koncept Noemovy archy, bezpečného přístavu v rozbouřeném světě).

Jednoslovné hodnocení práce: **výborně (1)**

Podpis vedoucího práce

Pracoviště vedoucího práce

Ústav východoevropských studií FF UK